

УДК 379.85:791.6:793

Корхова А.І.

студентки гр. МТЕз-112м

Національний університет «Запорізька політехніка»

м. Запоріжжя, Україна

наук. кер. – к.е.н., доцент Мамотенко Д.Ю.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В СВІТІ

У сучасних умовах туристичне харчування є важливою частиною індустрії туризму. Туристи хочуть не тільки досліджувати цікаві історичні місця, міста та країни, вони також хочуть зрозуміти, що робить кухню країни унікальною. Фуд-туризм, тобто подорож, що задовольняє харчові бажання та смаки, є одним із найпрогресивніших і перспективних напрямків сучасної індустрії туризму. Цей вид туризму значно розвивається і набуває популярності в усьому світі, особливо в Європі.

Аналіз сучасної літератури показує, що в Україні активно досліджується питання гастрономічного туризму. Серед науковців які займаються обраною проблемою можна виокремити наступних: А. Бусигін, Є. Маслов, І. Комарницький, В. Федорченко, Д. Басюк, Т. Сокол, Т. Божук, Л. Прокопчук; Т. Шпарага, В. Бойко та інші [2]. Тема вивчення розвитку гастрономічного туризму в світі є актуальною та потребує детального розгляду.

Слово «гастрономія» походить з грецької мови і складається з двох слів: «gastro» означає шлунок, а «gnomos» означає закон. Взагалі гастрономія – це наука взаємозв'язку культури і харчування. Їжа – це більше, ніж просто фізіологічна потреба. З розвитком індустріалізації споживання їжі також стало

частиною дозвілля [2].

Сучасні люди хочуть витратити менше часу на приготування їжі, а займатися більш продуктивною діяльністю. Результат – це збільшення кількості закладів харчування. Розвиток туризму також сприяв розвитку харчової промисловості. За підрахунками, на харчування витрачається 30% вартості поїздки. Ці фактори призвели до появи поняття «фуд-туризм» [4].

У літературі зустрічаються такі терміни, як «гастрономічний туризм», «кулінарний туризм», «фуд-туризм». Хоча ці назви є синонімами, дослідники найчастіше використовують термін «гастрономічний туризм».

У багатьох країнах активно працюють національні організації гастрономічного туризму. Наприклад, в Іспанії є Іспанська Асоціація винного та гастрономічного туризму (Association of Wine and Gastronomy Tourism in Spain) – це некомерційна національна професійна організація, яка представляє країну та захищає загальні інтереси професіоналів у сфері туризму, що спеціалізуються на винному та гастрономічному туризмі в Іспанії [2].

Метою організації є популяризація нових тенденцій на ринку відпочинку, пропонуючи захоплюючі та унікальні страви для задоволення потреб туристів, які приїжджають до Іспанії. Почесний статус гастрономії присвоюють престижні міжнародні організації. Так ЮНЕСКО представила мексиканську кухню, середземноморську дієту та французьку кухню та включила їх до списку всесвітньої нематеріальної культурної спадщини.

Варто зазначити, що в даний час у світі є багато добре відомих напрямків гастрономії. Серед них можна назвати: Іспанію, Францію, Італію, Грецію, Бельгію, Португалію, Сполучені Штати (особливо Каліфорнія в долині Напа та долині Сонома), Бразилію, Перу, Мексику, Нову Зеландію, Південну Африку, Австралію, Чилі, Малайзію та інші [1].

Серед європейських країн по розвитку гастрономічного туризму перше місце займає Франція. З 27 регіонів країни 22 є найпопулярнішими для гастрономічного туризму: Рона-Альпи, Прованс, Шампань-Арденни, Бургундія, Ельзас, Пуату-Шаранта, Бретань, Аквітанія, Лангедок, Лотарингія, Нормандія та

центральный Іль-де- Франс. У Провансі можна знайти справжню рибу, вино, м'ясо з ароматними спеціями, сир, паштет, танепад. Париж славиться своїми круасанами та кавою. У Франції гастрономічний туризм давно став самостійним туристичним напрямком. Саме в цій країні в Реймсі з'явився перший у світі гастрономічний університет [4].

На другому місці – Італія, перша країна, яка стала генератором ідей гастрономічного туризму, оскільки італійці першими поєднали створення торгово-технічної промисловості із залученням туристів, відзначених смачною та здоровою їжею [1]. Сьогодні, за даними Італійської національної туристичної ради, не менше 10% туристів приїжджають в країну в різноманітних гастрономічних і винних турах. З точки зору гастрономічного туризму найбільш привабливими є регіони Тоскана, Венето, Ломбардія та Лаціо. Тут можна відвідати мішленівські ресторани. Держава підтримує розвиток гастрономічного туризму в країні за двома напрямками: організація та проведення фестивалів та кулінарних шкіл для надання якісних навичок приготування страв італійської кухні [1].

До переліку відомих гастрономічних міст можна також віднести: Іспанію, Швейцарію, Канаду, Нідерланди та інші.

Останнім часом, у світі стає популярною традиція проведення фуд-фестивалів. За статистичними даними кількість таких фестивалів варіюється від 3 до 17 в кожній країні (рис.1).

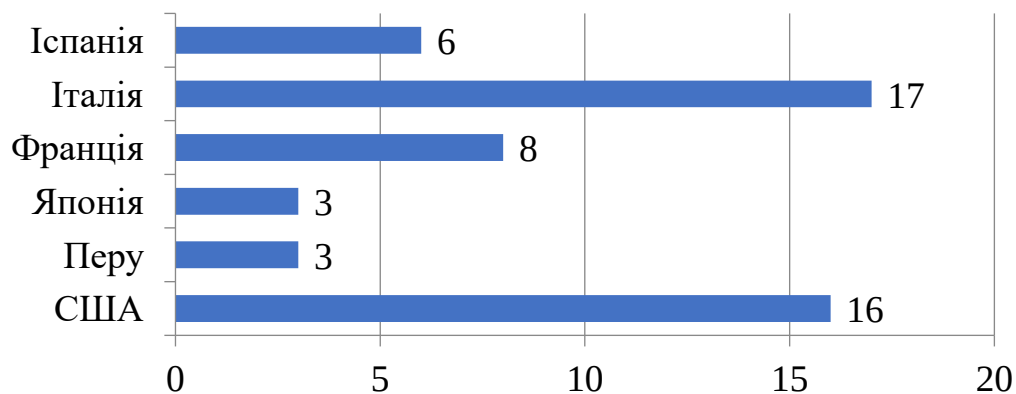

Рис.1. Кількість гастрономічних фестивалів у країнах світу

Джерело: розроблено автором за [5]

Таким чином, можна виділити такі тенденції розвитку світового гастрономічного туризму: зростаючий ринок гастрономічного туризму, культурне споживання, перетворення території на кулінарний ландшафт, продукт – основа гастрономічного туризму, стійкість, якість, зв'язок, співпраця.

Отже, гастрономічний туризм є новою і найбільш динамічною частиною світового туристичного ринку. Перелік послуг гастрономічного туризму кожної країни чи регіону в першу чергу залежить від місцевої індустрії туризму та ресурсу. Наразі є деякі добре відомі харчові тенденції та тренди, які розвиваються. Гастрономічний туризм може принести великі доходи в бюджет і зберігати історичну та культурну пам'ять. Досвід країн світу доводить, що гастрономічний туризм вартий розвитку та покращення.

Література:

1. The world's leading authority on food & beverage tourism. URL: <https://worldfoodtravel.org/ru/what-is-food-tourism-definition-food-tourism> (дата звернення 19.10.2023).

2. Гастрономічний туризм тенденції і перспективи. URL: File: [gastronomicheskiiy-turizm-sovremennyye-tendentsii-i-perspektivy%20\(1\).pdf](#). (дата звернення 19.10.2023).

3. Гастрономічні фестивалі Європи 2020. URL: <https://veterdoit.com/hastronomichni-festyvali-yevropy-2020/>. (дата звернення 19.10.2023).

4. Ковешніков В.С. Винний та гастрономічний туризм: важливий потенціал розвитку економіки. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/4_2017/9.pdf. (дата звернення 19.10.2023).

5. Омельницька В.О. Аналіз світового ринку послуг гастрономічного туризму. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/9/114.pdf>. (дата звернення 19.10.2023)